

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, OCTOBER – SPALIO 14, 2014 • Vol. CV Nr. 121 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 10-13-2014

Mes reikalingi vieni kitiems

„Dar niekada Lietuvai JAV nebuvo atverta tiek daug durų“, – po produktyvaus susitikimo su JAV viceprezidentu Joe Biden (d.) džiaugėsi LR premjeras Algirdas Butkevičius (antras k.).

Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius darbo vizito Jungtinėse Amerikos Valstijose metu susitikimo su šalies viceprezidentu Joe Biden. Susitikime aptarti dvišalio Lietuvos ir JAV bendradarbiavimo, transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės skatinimo ir saugumo Rytų Europoje bei energetinio saugumo klausimai.

„Norėčiau pabrėžti, jog JAV yra svarbiausias Lietuvos strateginis sąjungininkas Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje. Lietuva labai vertina JAV lyderystę užtikrinant Baltijos šalių apginamumą, imantis visų būtinų priemonių saugumui užtikrinti ir Rusijos agresijai Europoje stabdyti“, – susitikime sakė premjeras.

Vyriausybės vadovas teigė, jog saugios Europos ir stiprių euroatlantinių ryšių pagrindas – tai bendros vertybės. „Sveikiname ir palaikome JAV administracijos iniciatyvą stiprinti NATO sąjungininkų Europoje saugumą, ypač mūsų regione. Tikimės, kad JAV Kongresas taip pat parems šią iniciatyvą ir priims reikiamus sprendimus dėl 1 mlrd. JAV dolerių skyrimo saugumo reikmėms Rytų Europoje“, – kalbėjo ministras pirmininkas pabrėždamas, kad Lietuva vykdo savo išsipareigojimus – šiuo metu nuosekliai didina gynybai skiriamas lėšas. Vyriausybės vadovas teigė tikintis, jog JAV išliks aktyvia Lietuvos sąjungininke sprendžiant energetinio, ekonominio, informacinio bei kibernetinio saugumo klausimus. – 3 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Jauno lietuviu odisėja iš Vokietijos į Ameriką – 9 psl.

K. Grinius į Tėvynę sugrįžo prieš 20 metų, o A. Smetona? – 10 psl.

„90 metų dirbame Lietuvai“

Dalyvaujant garbiems svečiams paminėtos LR generalinio konsulato Čikagoje 90-osios metinės

Spalio 12 d., sekmadienį, Lietuvių dailės muziejuje Lemonte įvyko iškilmingas parodos, skirtos LR generalinio konsulato Čikagoje 90-ies metų nenutrūkstamos veiklos jubiliejui, atidarymas. Iškilnėse dalyvavo darbo vizitą Jungtinėse Amerikos Vals-

tijose baigiantys Lietuvos ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius bei kiti premjerą lydėjusios oficialios delegacijos nariai, taip pat LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis. – 3 psl.

„Lietuvos diplomatinės žvaigždės“, suteiktas konsulams dr. Petru ir Juzei Daužvardžiams (po mirties) iš LR užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus rankų priėmė jų anūikai – Matthew (k.) ir dr. Michael (d.) Daužvardis. Jono Kuprio nuotr.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Ką Dievas sujungė, žmogus teneišskiria; tuo jau pasirūpins pats Dievas. – G. B. Shaw

„90 metų dirbame Lietuvai“

Atkelta iš 1 psl.

Ilgametis garbės generalinis konsulas Vaclovas Kleiza (k.) ir LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Su garbingu konsulato jubiliejumi konsulą Mariją Gudyną (d.) pasveikino LR ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius.

Parodoje „90 metų dirbame Lietuvai“, kurią Lietuvos generalinis konsulas parengė glaudžiai bendradarbiaudamas su Lituanistikos tyrimo ir studijų centru, atsispindi visų 9-ųjų dešimtmečių konsulato veikla, pristatyti visi dešimt nuo 1924-ųjų čia dirbusių konsulų: Povilas Žadeikis, Antanas Kalvaitis, l. e. konsulo pareigas dr. Mikas Bagdonas, dr. Petras Daužvardis, Juzė Daužvardienė, Vaclovas Kleiza, Giedrius Apuokas, Arvydas Daunoravičius, Skaistė Aniulienė ir dabartinis konsulas Marijus Gudynas.

Čia pamatysite įvairius konsulato dokumentus, nuotraukas, susirašinėjimo su Lietuvos ir JAV valstybinėmis institucijomis pavyzdžius, straipsnius apie įstaigos veiklą lietuviškoje spaudoje, daiktus. Parodos eksponatai yra iš LR generalinio konsulato Čikagoje, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro bei laikraščio „Draugas“ archyvų.

„Man nepaprastai malonu būti čia, Pasaulio lietuvių centre, ir kartu su jumis švęsti Lietuvos generalinio konsulato Čikagoje įsteigimo 90-ąsias metines. Generalinis konsulas Čikagoje – tai 90 nepatraukiamo Lietuvos diplomatinio atstovavimo metų, mūsų laisvės ir stiprybės simbolis“, – per parodos atidarymą sveikindamas susirinkusiuosius sakė premjeras A. Butkevičius.

Vyriausybės vadovas pažymėjo, kad konsulas Čikagoje veikia beveik nuo pačių Lietuvos valstybingumo ištakų. Jis gyvavo ir sudėtingiausiais valstybei laikotarpiais – per visą sovietų okupaciją. „Čia visuomet buvo lietuviybės lopšys ir, nepaisant visų audrų ir istorijos vingių, konsulas veikia iki šiol. Esame dėkingi už puoselėjimus glaudžius santykius tarp JAV ir Lietuvos diplomatinėje, politinėje, kultūrinėje ir ekonominėje srityse“, – kalbėjo ministras pirmininkas.

„Noriu pažymėti, kad Lietuvai diasporos indėlis visada buvo labai svarbus, ypač sudėtingais mūsų valstybei periodais. Lietuviai Amerikoje visada išsiskyrė stipriomis ir pajėgėmis organizacijomis. Mes Lietuvoje stebėjome ir nepaprastai džiaugėmės, kaip gražiai jūs paminėjote Baltijos kelio 25-ąsias metines. Mūsų tautos vienybėje yra Lietuvos valstybės stiprybė“, – sakė Vyriausybės vadovas.

Parodos atidarymo metu užsienio reikalų ministras L. Linkevičius URM garbės ženklu „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ už ilgametį ir vaisingą atstovavimą Lietuvos Respublikai apdovanojo Petrą Daužvardį (po mirties), Juzę Daužvardienę (po mirties – abu apdovanojimus priėmė šeimos nariai) ir Vaclovą Kleizą, o už lietuviybės puoselėjimą ir lietuvių kultūros propagavimą – Lietuvų Fondą.

Prezidentės D. Grybauskaitės įsaku ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi buvo apdovanotas LR garbės generalinis konsulas Aspen, CO John Vytautas Prunskis. Apdovanojimą jam įteikė ministras pirmininkas A. Butkevičius.

LR ambasadorius Washingtonė Ž. Pavilionis pasveikino konsulato darbuotojus su gražiu jubiliejumi ir pastebėjo, kad Čikaga turi „patį geriausią Nepriklausomybės laikotarpiu konsulą“ – Mariją Gudyną. Ambasadorius prisiminė savo pirmąjį apsi-

lankymą Dailės muziejuje – tai buvo per Santaros Šviesos suvažiavimą ir sakė, kad šiandien jo visos mintys – apie santarą. Jis pastebėjo, kad ramiais laikais galime vaikščioti po vieną, o dabar prieš mus telkiasi priešai, einame ne lyguma, o kopiname į kalną, tad turim laikytis susikabinę už rankų. „Už vienybę!“ – palinkėjo Ž. Pavilionis.

Šventiškumo renginiui suteikė pradžioje Agnės Giedraitytės sugiedoti LR ir JAV valstybiniai him-

nai, o pabaigoje – „Lietuva brangi“ bei „Kuni-gaikščių užėigos“ gražiai paruoštos vaisės. LR generalinis konsulas M. Gudynas paragino visus aplankyti parodą (ji veiks dar porą savaitių), išžiūrėti į jos eksponatus, ją skaityti, nes konsulato istorija – tai mūsų visų istorija.

Ilgiausių metų!

„Draugo“ info

Garbės ženklu „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“ apdovanota ir organizacija Lietuvių Fondas. Iš k.: LF valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis, LF tarybos garbės pirmininkas dr. Antanas Razma, LF tarybos pirmininkas Marius Kasniūnas, LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir LR ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius.

Mes reikalingi vieni kitiems

Atkelta iš 1 psl.

JAV viceprezidentas patikino, kad JAV ir NATO savo išpareigojimus ryžtingai vykdo ir vykdys, o Jungtinės Valstijos, kai kalba apie 5-ąjį Aljanso sutarties straipsnį, sako tai, ką iš tiesų galvoja. Taip pat, pasak J. Biden, šioje situacijoje svarbu, kad ES būtų labai vieninga. Be to, Jungtinių Valstijų viceprezidentas pažadėjo, kad galutinis sprendimas leisti Lietuvai įvežti mėsos produktus į JAV bus priimtas kaip įmanoma greičiau.

Kalbėdamas apie energetinį saugumą, Lietuvos premjeras pažymėjo, jog Klaipėdos Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalas yra ypatingai svarbus regiono energetiniam saugumui. „Šis projektas yra svarbus visam Rytų Baltijos regionui, kuris leis įgyvendinti alternatyvius dujų tiekimo šaltinius ir integruoti Baltijos šalių valstybes į kontinentinės ES vidaus rinką. SGD terminalo atidarymas Klaipėdoje reikš *de facto* energetinės Lietuvos nepriklausomy-

bės Lietuvai pradžią“, – aiškino premjeras ir pakvietė JAV atstovus atvykti į terminalo atidarymą šių metų spalio 27 d.

Susitikime premjeras pabrėžė narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO) siekį: „Narystė EBPO išlieka vienu svarbiausių Lietuvos prioritetų, remiamu ne tik Vyriausybės, bet ir šalies verslo bendruomenės. Lietuva yra visiškai pasirengusi prisidėti prie EBPO tikslų įgyvendinimo, labai vertintų mūsų ilgamečių partnerių – JAV – paramą šiuo klausimu“.

Vyriausybės vadovas A. Butkevičius ir JAV viceprezidentas J. Biden džiaugėsi Lietuvos ir JAV tarpusavio supratimu, aktyviai plėtojama ekonominiu, energetiniu ir moksliniu bendradarbiavimu, puoselėjama kultūriniais ryšiais.

Lietuvos Vyriausybės info ir nuotr.

TELKINIAI

Veikla ugdo atsakingesnius žmones

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ penkioliktieji „Derliaus pietūs“

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Spalio 5 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre surengti „Derliaus pietūs“ sutraukė daugiau nei 250 rėmėjų. Popietės vedėja Rasa Avizienis pažymėjo, kad organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“, tai jau penkioliktieji lėšų telkimo pietūs. R. Avizienis popietės dalyviams priminė iš XVI a. lietuvių derliaus papročius, kai kelių kaimų žemdirbiai sueidavo su šeimomis, apdengdavo stalus šieniu, paklodavo staltiesę, paaudavo savo gyvulius Žemyninkui ir, susėdę prie stalo, valgydavo, dainuodavo ir grodavo ilgomis dūdomis.

Org. „Vaiko vartai į mokslą“ rėmėjai nėra žemdirbiai, o rudens „Derliaus pietūs“ metu visi džiaugiasi organizacijos narių ir rėmėjų darbu bei aukų derliumi. Vedėja priminė organizacijos tikslą – padėti sunkumais šeimoje išgyvenantiems vaikams Lietuvoje. Organizacija sudaro palankias sąlygas mokymuisi ir asmenybės ugdymui. Šiuo metu org. „Vaiko vartai į mokslą“ remia vienuolika pomokyklinių dienų centrų, kuriuos lanko apie 300 vaikų. Centruose likimo nuskriausti vaikai randa meilę, globą ir auklėjimą. Per mokslą centrų lankytojai kuria savo ateitį ir randa sau vietą visuomenėje. Per meilę jie tampa gerais, dorais žmonėmis, mūsų tėvynės Lietuvos piliečiais. Organizacija paruošia ir siunčia į Lietuvą jaunuolius, norinčius savanoriauti organizacijos remiamuose centruose. Savanoriškas darbas centruose praturtina ne tik centrų lankytojų gyvenimus, bet ir kiekvieno savanorio gyvenimą. (Tiesa, 2014 m. vasarą į Lietuvą vyko tik trys savanorės, tuo tarpu 2013 m. buvo net šešiolika jaunuolių!). Pietų metu buvo galima pamatyti plakatus ir nuotraukas iš savanorių bei organizacijos veiklos.

Trumpą sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, kuris „Derliaus pietuose“ dalyvavo su visa savo šeima. Padėkojęs organizacijai už jos darbą Lietuvos ateities labui, jis perskaitė ir organizacijos valdybai įteikė Seimo pirmininkės pavaduotojos Irenos Degutienės padėką, kurioje rašoma:

Nuoširdžiai dėkoju už paramą pomokyklinės dienos centrams ir globos namams. Jūsų veikla ugdo atsakingesnius žmones Lietuvai, moko artimo meilės. Jūsų skleidžiamas gerumas sušildo širdis. Nuoširdžiai linkiu ir tikiu, kad tai, ką šviesaus bei vertingo gavote iš savo tėvų žemės ir savo tautos, niekada nesunykty, neužsimiršty ir neuvertėty. Lai tarpusavio bendradarbiavimas visuomet remiasi pagarba ir pasitikėjimu, o reikalui esant – pagodos žodžiu, pagarba ir ištiesta pagalbos ranka.

„Derliaus pietūs“ tapo Čikagos apylinkių rudens renginių tradicija. Kaip paašikėjo, tik keli asmenys pietuose dalyvavo pirmą kartą. Buvo svečių ir iš toliau. Į susirinkusiuosius prabilo šios organizacijos Washington, DC padalinio koordinatore Teresė Landsbergienė. Ji priminė, kad nors Washington, DC lietuvių telkinys nėra toks didelis kaip Čikagoje, per lėšų tel-

Į „Derliaus pietūs“ susirinko gausus būrys svečių, remiančių „Vaiko vartai į mokslą“ veiklą

Meninės dalies atlikėjai (iš k.): Jūlytė Petkutė ir Tomas Čyvas

kimą Kaziuko mugėje svečiai yra supažindinami su organizacijos tikslais ir susilaukiama paramos. Buvo padėkota Lietuvių Fondui, kurio skirti 1 650 dol. buvo panaudoti centrus lankančių kaimo vaikų vasaros stovykloms. Taip pat buvo padėkota Rasai Šarauskienei ir jos kavos klubo narėms, kurios susirenka ne tik gurkšnoti kavą, kalbėtis ir bendrauti. Dosnios kavos klubo narės „Derliaus pietūs“ metu kartu sėdėjusios prie bendro stalo organizacijai paaudavo daugiau nei 900 dol.

Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapelionas turėjo dalyvauti krikščynose, tad malda prieš valgi sukalbėjo val-

dybos narė Aldona Kamantienė. Visi džiaugėsi Zitos Kušeliauskienės ir jos talkininkų paruoštomis vaisėmis bei gražiu ir energingu kun. Alfonso Lipniūno ir prez. Aleksandro Stulginskio kuopos narių aptarnavimu. Loterijos bilietus svečiams siūlė Daumanto-Dielininkaičio kuopos jaunieji bei konsulo M. Gudyno vyresnės dukros, padėjusios platinti bilietėlius. Loterijai organizacijos narės buvo suaukojusios krepšius, pilnus gėrybių, o taip pat ir gėlių. Vedėja Rasa, talkinant dviems moksleivėms ir jauniui Arui Dauliui bei Gudynų šeimos jaunimui ištraukė laimingus bilietukus ir pristatė gėry-

bes laimėjusiems. Laimė nusišypsojo ir pačiam konsului M. Gudynui, laimėjusiam gražią orchidėją!

Trumpą muzikinę programą atliko dainininkė Jūlytė Petkutė, akompanuojant Tomui Čyviui gitara ir Grasildai Reinys elektroniniu pianinu. Skambėjo lietuviškos dainos „Kaip verkiančio smuiko“, „Saulėlydis tėviškėje“ ir viena angliška daina „Dream a Little Dream“. Vėliau, pritariant gitara Julijai Žliobaitei, grupelė moksleivių ateitininkų uždainavo kartu su svečiais. Visiems dainuojant „Buvo gera gaspadinė“ buvo pagerbta pietų šeimininkė Zita Kušeliauskienė – jai taip pat įteikta spalvinga languota prijuostė ir raudonų rožių puokštė.

Popietei artėjant prie pabaigos, Rasa Avizienis organizatorių vardu padėkojo visiems už dalyvavimą bei paramą ir linkėjo visiems vėl susitikti už metų. Nelaukdamas kitų metų, organizacijos valdyba Čikagos apylinkėse ir padalinių koordinatore kituose miestuose telks lėšas įvairiose mugėse ir renginiuose. Bus palaikomi ryšiai su remiamais centrais Lietuvoje.

Daugiau informacijos apie „Vaiko vartai į mokslą“ galima rasti organizacijos tinklalapyje, <http://www.childgate.org> arba Facebook svetainėje: <http://tinyurl.com/ocje5ek>.

Malonu labdaros renginiuose sulaukti jaunųjų talkininkų.

Dainos Čyvienės nuotraukos

Lietuvos Dukterų draugijos „Rudens pietūs“

NIJOLĖ NAUSĖDIENĖ

Šįmet Lietuvos Dukterų draugija (LDD) švenčia jau 55-uosius gyvavimo metus. Šią Draugiją, pasikvietęs kai kurias iškilias moteris, įkūrė kunigas Feliksas Gureckas. Ištisus penkis dešimtmečius šios Draugijos veikla nesustojo. Tai buvo viena iš pirmųjų labdaros organizacijų (šalia BALF'o, kurio tikslai buvo kiek kitokie), kuri ėmė rūpintis paliegusiais, seneliais, vargan patekusiais lietuviais. Ankstesniais dešimtmečiais, kai dar nebuvo ryšio su Lietuva, visas dėmesys buvo nukreiptas į Amerikoje gyvenančių lietuvių bėdas ir nepriteklus. Tačiau iki šiol, net atsiradus kitoms labdaros organizacijoms ir atsivėrus ryšiui su Lietuva, LDD gairės nepasikeitė – jos ir toliau rūpinasi Amerikoje gyvenančiais lietuviais. Žinoma, į paramos prašymų sąrašus buvo įtraukti ir Lietuvoje gyvenantys tos paramos ir pagalbos reikalingi žmonės. Tiesa, kasmet darosi vis sunkiau papildyti organizacijos lėšas, mažėja narių skaičius organizacijoje bei jos įplaukos, retėja ištikimųjų aukotojų gretos, darosi sunkiau rasti būdų, kaip papildyti Draugijos išdą. Tik neverta panikuoti ir nuleisti rankų, reikia dirbti bei tikėti šventa Dievo valia ir eiti toliau pasirinktu keliu.

Pavasarij, prieš pat Velykas, LDD ruošia pyragų ir tortų gardėsių išpardavimą, o rudenį rengiami „Rudens pietūs“ – labai gaila, bet beliko tik šie du svarbesni renginiai. Jau trejus metus iš eilės per šiuos pietus pagerbiama šiai organizacijai nusipelnusi narė.

Šiomet iškilmingi Lietuvos Dukterų draugijos pietūs buvo surengti rugsėjo 28 dieną, sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Po šv. Mišių visi rinkosi į Draugijos valdybos narių gražiai rudeniskais motyvais papuoštą salę. Kaip ir kiekvienais metais salę papuošė valdybos narė Milda Jakštienė. Salėje ant ilgiausio stalo buvo išdėlioti loterijos laimikiai: pačių valdybos narių paruošti dovaniniai maisto krepšeliai, Irenos Kerelienės paaukoti tautiniai kostiumai, Baniutės Kronienės paaukotas kavos aparatas, valdybos narių nupirkti gėlių krepšeliai ir vazonėliai su orchidėjomis.

Iškilmingus metinius pietus pradėjo šio straipsnio autorė. Ji šiltu žodžiu pasveikino visus susirinkusius, padėkojo visiems už jų paramą ir dalyvavimą:

„Šiandieną yra madinga kalbėti apie vargšus, nors iš tiesų turėtume kalbėti su vargšais“, – tai Motinos Teresės – vienos iškiliausių XX amžiaus asmenybių, pelniusių skirtingų religijų žmonių pagarbą – žodžiai.

Negalios, ligos kančia, senatvė žeidžia žmogaus orumą, verčia patirti, jo nuomone, nepelnytą skausmą ir pažeminimą. Tad mūsų, tikinčiųjų, pareiga padėti visapusiškai tokiems žmonėms tiek finansiškai, tiek morališkai. Dėkojame visiems čia susirinkusiems, nes jūs mums padedate!

Buvo pristatyti garbės svečiai – Lietuvos Respublikos generalinis konsulas JAV Marijus Gudynas (jo žmona ir visas atžalynas), Palaimintojo J. Matulaičio misijos klebonas Algimantas Baniulis, Lietuvos Dukterų draugijos ilgametės pirmininkės ir šių pietų jubiliatės: Joana Krutulienė ir Emilija Kielienė. Pastaroji dėl pablogėjusios sveikatos negalėjo dalyvauti pietuose, ją atstovavo jos sūnus. Pietuose taip pat dalyvavo JAV LB Lemonto apylinkės pirmininkė Violeta Valaitytė, „Saulutės“ pirmininkė Indrė Tijūnėlienė su vyru Donatu, organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ įkūrėja Rita Vencloviene, Waukegano LB atstovės Sigutė Damašienė ir Aldo na Rekašienė.

Atsistojimu buvo pagerbtos amžinybėn išėjusios organizacijos narės. Žodį tarė LDD pirmininkė Marytė Rekašienė.

Mūsų Draugija yra labai išsiplėtojusi, – sakė ji, – o aš tokia „jauna“, tad per šiuos metus teko labai daug ką perprasti ir pasimokyti. Esu susižavėjusi, kad ši organizacija tiek daug padeda žmonėms tiek Amerikoje, tiek ir Lietuvoje. Per susirinkimus, skaitant žmonių prašymus, pamatai kokį sunkų gyvenimą ir kokius nepriteklus patiria žmogus. Mums tikrai malonu, kad jūs padedate mums, kad jūs remiate mūsų veiklą, tad tik jūsų dėka mes daugiau galime padėti kitiems. Ačiū visiems ir linkiu jums malonios popietės.

Joana Krutulienė taria padėkos žodį.

N. Nausėdienės nuotraukos

Gen. konsulas sveikina jubiliatę

Po to buvo pristatytos ilgametės buvusios LDD pirmininkės: Emilija Kielienė (LDD vadovavo 14 metų) ir Joana Krutulienė (LDD pirmininke išbuvusi 16 metų). „Toks ilgas abiejų moterų metų skaičius dirbant ir vadovaujant šiai organizacijai, aiškiai parodo jų atsivėmimą, pasiaukojimą, tikrą meilę ir atjautą žmonėms“, – sakė M. Rekašienė.

Emilija Kielienė labai maloniai prisimena visas savo kadencijas. O kad ji tiek ilgai dirbo šioje organizacijoje lėmė patys tauriausios šios organizacijos tikslai – gerumu atsiliiepti į žmonių reikmes, o taip pat tai, kad visos Lietuvos Dukterų narės buvo nepaprastai malonios, nuoširdžios ir kantrios bei daug dirbo. Visi Kielienė apibūdina kaip nuostabiai malonią, gražią ir elegantišką moterį, švelnią ir užjaučiančią kitą žmogų. Jos pirmininkavimo metu Draugija išsigijo savus namelius Marquette Parke. Tai labai palengvino ir pagyvino Draugijos darbą: ten vyko posėdžiai, buvo lengva juos rasti, ten galėjo priglauti be pastogės ar paliege žmonės, ten vykdavo tortų ir pyragų išpardavimas bei vykdomi kitokie darbai. Savo pirmininkavimo metais E. Kielienė prikabinė ir Joaną Krutulienę dalyvauti Draugijos veikloje. Tuo metu nei viena iš jų net nepagalvojo, kad Joana Krutulienė Draugijai pirmininkaus dar ilgiau už buvusią pirmininkę.

Joana Krutulienė prisipažino, kad ši organizacija tapo jos gyvenimo dalimi. Jos vadovavimo metu (kartu su narių pagalba) buvo nuveikta ištis daug. Jos dėka į Draugijos veiklą įsitraukė ir jos vyras, nors jis ir nepriklausė šiai moterų organizacijai.

Prie svečių stalo sėdi (iš k.): I. Grigaitienė, Laima Žliobienė, Diana Gapnerienė ir Elena Jonušienė

jai. „Turėdamos savus namelius galėjome priglauti daug žmonių, juos pamaitinti, kiti pas mus ateidavo vien pasiguosti, išsipasakoti savus vargus. Mes ir guodėme, ir laidojome, aplankydavome, nuveždavome maisto, vaistų, apvalydavome jų butus. Darėme viską dėl žmogaus, o padėsi kitam, tai ir pats gausi džiaugsmą, – kalbėjo J. Krutulienė.

Joanai Krutulienei ir Emilijai Kielienei buvo įteiktos orchidėjos. E. Kielienės sūnus jas priėmė ir mamos vardu padėkojo, o Joana Krutulienė padėkojo pirmininkei, visiems susirinkusiems už tokį jaudinantį ir gražų jos pagerbimą. Dėkojo savo vyrui, kuris įvertino jos darbus ir pats daug padėjo.

Joanos Krutulienės žodžiai atspindėjo jos meilę žmonėms, jos vidinį nuoširdumą ir pagarbą kitiems. Savo elegantiškumu ir nuoširdumu ji pati pelnė visų pagarbą. Pasigėdome Emilijos Kielienės, negalėjome išgirsti jos žodžio, bet visi jai linkime kuo greičiau pasveikti ir sustiprėti.

Buvusi Joanos Krutulienės valdybos narė – sesė Valerija Plepienė savo sveikinimo žodžius sudėjo į eiliuotą posmų vainiką. Sveikinimo žodžiai, skirti jubiliatei buvo labai prasmingi. Po to pirmininkei buvo įteikta rožė.

LR generalinis konsulas M. Gudynas gražiu žodžiu įvertino Dukterų draugijos darbus, linkėjo ir toliau padėti žmonėms, nes tai ką darote įkvepiate ir kitus, o geri darbai išlieka nemarūs.

Garbės konsulas LR konsulato vardu Emilijai Kielienei ir Joanai Krutulienei už pasiaukojantį darbą lietuviybei įteikė knygas apie Valdovų rūmus. Didelės, gražiai įrištos, su nuostabiomis nuotraukomis ir įdomiais aprašymais. Graži ir labai vertinga dovana. Dėkojame LR garbės konsului Čikagoje Marijui Gudynui už tokią puikią dovana.

Po visų kalbų ir apdovanojimų prasidėjo muzikinė programa, kurią atliko Genutė ir Algimantas Razumai. Jie padainavo lietuviškų dainų, pritardami kanklėmis ir skrabalais. Ant stalų buvo padėti tekstai su dainų žodžiais, tad visi salėje esantys dalyviai skambiai dainavo kartu. Programėlė buvo labai linksma ir nuotaikinga, už kurią nuoširdžiai dėkojame atlikėjams.

Pietų maldą sukalbėti buvo pakviestas misijos klebonas Algis Baniulis. Vaisės ruošė „Kunigaikščių užėiga“.

Po pietų vyko loterija. Ją vedė Milda Jakštienė ir Gražina Kazėnienė. Po žmonės dar nesiskubino į namus, bendravo, aptarinėjo dienos įvykius.

LDD valdyba dėkoja visiems atvykusiems į šiuos pietus ir prisidėjusiems prie jų rengimo.

„Gyvosios tautodailės” dienos

DAIVA LITVINSKAITĖ

Čikagos Lietuvių tautodailės institutas

Lapkričio 1–2 dienomis Pasaulio lietuvių centre Lemonte, Lietuvių Dailės Muziejuje, vyks lietuvių kultūros paveldo dienos „Gyvoji tautodailė”, kurias rengia Čikagos Lietuvių tautodailės institutas. Pasak instituto pirmininkės Audronės Tamulienės, tai jau trečiasis tokio pobūdžio renginys Čikagos apylinkėse, kurio metu dalyviai iš arčiau susipažįsta su lietuvių kultūriniu paveldu, skirtingais amatais, tradiciniais lietuvių tautos kūrybos metodais. Tai panašu į Lietuvoje rengiamas Amatų dienas, lietuvių tautodailės šventes, į kurias sukviečiami skirtingi amatininkai, savamoksliai menininkai, dalijamasi patirtimi, mokoma lietuvių tautodailės meno subtilybių.

„Gyvoji tautodailė” – didžiulis renginys, reikalaujantis daug ruošos ir administravimo, karūnuojantis tautodailės instituto narių veiklą, bet jos neapribojantis. Čikagos Lietuvių tautodailės institutas ištikus metus rengia parodas, atvirų durų dienas, moko amatų. Vien tik per paskutiniuosius dvejus metus institutas paruošė parodą LR generalinio konsulato renginiui „Lithuanian Days”, kuris vyko Navy Pier Čikagoje, surengė buvusios narės a. a. Stasės Tallat-Kelpšienės megtų drabužių parodą, dalyvavo PLC Kalėdinėje mugėje, mokė skautės audimo meno.

„Gyvosios tautodailės” dienoms Čikagos Lietuvių tautodailės institutas žada sukviesti daug įvairių tautodailės žanrų atstovų. Renginio metu dalyviai galės pamatyti, kaip marginami ir skutinėjami margučiai, veriami šiaudinukai, kitaip dar vadinami sodais, kaip iš paprastos odos skiautės ar metalo gabaliuko gimsta įvairūs dirbiniai. Lietuvių tautodailės meno kūrėjai taip pat planuoja dalyviams parodyti, kaip senovėje buvo žiedžiami puodai, pinami krep-

Čikagos Lietuvių tautodailės instituto narė Marija Krauchunienė (dešinėje) rodo „Gyvosios tautodailės” renginio dalyviams, kaip reikia verti šiaudinukus, 1993 m.

šiai, rišamos verbos, audžiamos juostelės, ant didelių staklių audžiami audiniai, verpiami siūlai, vąšeliu neriamos kepurėlės ir t. t. Kai kurias tautodailės šakas renginio dalyviai ir jų vaikučiai galės išbandyti patys.

Ne kartą sakome, kad pati brangiausia dovana

yra paties žmogaus sukurtas rankdarbis – apgalvotas, išjaustas, jo paties rankomis sukurtas daiktas. Tad artėjant šventėms kodėl nesusipažinus su lietuvių tautos menu ir neįismokus patiems sukurti savo artimiesiems originalių lietuvių tautos meno dirbinių? Nuoširdžiai visus kviečiame!

NAUJA LRT.LT KALBOS SVETAINĖ:

kas sieja *gaidį* ir *koketę*, kodėl rašome nosines ir kokios galūnės reikėtų adaptuojant *DiCaprio* pavardę?

VIRGINIJA BUNEVIČIŪTĖ

Nuo žaismingai aiškinamų elementarių rašybos taisyklių, painiojamų linksnių ir kirčių iki žymių pasaulio politikos, sporto ar kultūros veikėjų pavardžių tarimo. Įdomių ir naudingų dalykų LRT kalbos svetainėje ras mokyklinukai, žurnalistai ir net protmūšių mėgėjai, nes čia – ne tik apie rašybą, linksnius ir kirčius, bet ir apie įdomesnę žodžių kilmę.

„Rengdami šią svetainę atsisakėme didaktikos ir visažinio mokovo tono, nes norime griauti visuomenėje įsitvirtinusių nuobodaus šventeivos ar kaip tik – botagu mojuojančio prie-

vaizdo, kalbininko įvaizdį. Norime skatinti didžiulius savo kalba, neįkyriai ugdyti poreikį ja rūpintis ir supratimą, kad rašyti be klaidų ir viešai taisyklingai kalbėti – lygis”, – sako LRT vyriausioji kalbininkė Eglė Dominienė.

Rašybos skiltyje primenamos elementarios rašybos taisyklės. Čia sudėti per LRT TELEVIZIJĄ transliuoti vaizdo klipai, žaismingai pasakojantys, kur ir kodėl reikia kabinti nosinę, kada rašyti *e*, kada *ia*, kaip būsimąjo laiko priesaga „prarijo” *g*. Be šių mokykloje seniai išmuktų taisyklių, skaitytojai ras žinių ir iš rašybos istorijos – ar žinojote, kad J. Jablonskis vienu

metu rašė *grįšta*, *lūšta*, *mezdamas*, *vezdamas*, o už *biaurus*, *piauti*, *spiauti* mokytojai dvejojo nerašė iki 1977 m.

Kalbos praktikos patarimų skiltyje ekspresyviais pavyzdžiais mokoma kirčiuoti – *žāliai žirafai*, *bjaurėsnei suknelei*, aptariama, ar įmanoma būti *gražia* ir *protinga* (žinoma, kad ne – tik *gražiai* ir *protingai*), aiškinama, kad *rėžimas* – ne tas pats, kas *režimas*. Taigi čia rasite naudingų ir nenuobodžių kalbos patarimų.

Svetimvardžių skiltis atsirado iš mūsų pačių didelio noro ir poreikio turėti politikos ir visuomenės veikėjų, aktorių, dainininkų sugramatintų, adaptuotų ir sukirčiuotų vardų ir pavardžių žinyną, nes dirbant televizijoje ar radijuje, kone kasdien tenka operatyviai atsakyti į klausimus, kaip tarti ar užrašyti kokį nelietuvišką asmenvardį – *Dikaprijas* ar *Dikaprijus*

(orig. *DiCaprio*), *Otingeris* ar *Ētingeris* (orig. *Oettinger*) ir pan. „Tikimės, kad LRT Kalbos kultūros grupės parengtas ir nuolat pildomas svetimvardžių sąvadas pagelbės ne tik sakytinėje, bet ir rašytinėje žiniasklaidoje dirbantiems žurnalistams”, – sako E. Dominienė.

Ir dar dvi ne tiek kalbos patarimų, kiek žodynui turtinti ir akiračiui plėsti skirtos skiltys. Viena tiems, kurių klausia jautri gražesniai žodžiui. *Sirgulus*, *rūkiniai*, *apeivis* – gal pavyks naujam gyvenimui prikelti žodynuose nugulusius žodžius? Kita – apie įdomesnę žodžių kilmę. Galbūt sužinojus, kas sieja *gaidį* ir *koketę*, *Bernardą* ir *Uršulę*, koks gyvūnas gavo pavadinimą „nesuprantu”, galima būtų gauti ir papildomų taškų, pvz., protmūšyje?

Daugiau kalbos patarimų ir įdomybių galite rasti <http://www.lrt.lt/apie-lrt/kalbek/rasyba>

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGĄ”

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in” bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą” greičiau!

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prašoma įvertinti Rusijos apribojimus verslui

Vilnius (Susisiekimo ministerijos info) – „Atsižvelgdami į susidariusią padėtį transporto sektoriuje ir į tai, kad su panašiomis problemomis susiduria ir kitų Europos Sąjungos šalių vežėjai, prašome Europos Komisijos įvertinti susidariusią situaciją ir pagal galimybes imtis veiksmų, kuriais būtų siekiama sumažinti neigiamą sankcijų poveikį transporto sektoriui“, – sakė Lietuvos susisiekimo viceministras Arijandas Šliupas.

Rusijos paskelbti žemės ūkio produkcijos importo ribojimai palietė ne tik šios produkcijos gamintojus, bet ir jos vežėjus. Tai ypač paveikė Lietuvos

transporto kompanijas, kurios specializavosi vežti maisto produktus į Rusiją. Pasak viceministro A. Šliupo, nutrauktos sutartys ir dėl padidėjusios pasiūlos sumažėję pervežimų įkainiai gali sukelti transporto kompanijų bankroto bangą, nes didelė dalis transporto priemonių įsigyta lizingo būdu.

„Daugiau kaip 40 metų, nuo 1974 m. sausio 1 d., sėkmingai gyvavusi sistema, sukurta siekiant laipsniškai liberalizuoti krovinių vežimus kelių transportu, pradeda žlugdyti vienašališkai įvedant apribojimus“, – nuogaštauja viceministras A. Šliupas.

Pasirašė susitarimą su Europos kosmoso agentūra

Vilnius (Vyriausybės info) – Ūkio ministras Ewaldas Gustas Paryžiuje pasirašė Europos bendradarbiaujančios valstybės (EBV) susitarimą su Europos kosmoso agentūra (EKA). Šiuo susitarimu siekiama sudaryti galimybių mūsų šalies verslininkams ir mokslininkams dalyvauti pripažintame aukščiausio lygio tarptautiniame mokslo, technologijų ir inovacijų tinkle.

2013 m. vasario mėn. EKA ekspertai atliko Lietuvos kosmoso srities mokslo ir verslo potencialo technologinį auditą ir nustatė, kad Lietuva

turi gana stiprų gamtos mokslų, biotechnologijų, informacinių technologijų, mikroelektronikos ir optoelektronikos, mechatronikos, lazerių mokslo ir technologijų ir kitų sričių mokslo ir technologinį potencialą ir gali būti didelę pridėtinę vertę kuriančių kosminių technologijų ir paslaugų kūrėja, ne tik jų vartotoja. Todėl Lietuva buvo pakviesta pereiti į glaudesnio bendradarbiavimo su EKA etapą – pasirašyti EBV susitarimą ir pradėti dalyvauti EKA programose.

Lietuva kuria greitojo reagavimo pajėgas

Iš k.: Juozas Olekas ir Jonas V. Žukas

Martyno Ambrazo nuotr.

Vilnius (ELTA) – Atsižvelgdama į geopolitinę situaciją ir Ukrainos patirtį, Lietuva iš turimų resursų formuoja Greitojo reagavimo pajėgas, kurios galėtų reaguoti tam, kad užkirstų kelią priešišku jėgų veiksmams šalies teritorijoje taikos metu. Jas sudarys apie 2,5 tūkst. karių iš jau esamų karinių dalinių. Naujosios pajėgos sureaguotų į grėsmę per laikotarpį nuo 2 iki 24 val. Greitojo reagavimo pajėgų dislokacijos vieta priklausys nuo grėsmės lygio. Esant žemiausiam grėsmės lygiui, šioms pajėgoms priklausantys kariai budės tiek savo tarnybos, tiek ir ne tarnybos vietose, tačiau pastaruosiu atveju turės būti pasirengę nurodytais terminais prisistatyti į tarnybos vietą.

Greitojo reagavimo pajėgos turėtų būti suformuotos iki š. m. lapkričio 1 d. Tai spalio 13 d. surengtoje spaudos konferencijoje pranešė kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Vytautas Žukas.

Tam, kad jos galėtų efektyviai veikti kartu teikiamas Karinės jėgos

naudojimo statuto projektas, kuris įteisintų kariams galimybę, Prezidentui pasirašius dekretą, konkrečioje apibrėžtoje teritorijoje reaguoti į situaciją, keliančią grėsmę šalies teritoriniam vientisumui.

Kariai toje teritorijoje galėtų stabdyti civilius orlaivius, komercinius laivus, duoti nurodymus fiziniams juridiniams asmenims, persekioti ar su-laikyti asmenis, patekti į patalpas.

Pasak spaudos konferencijoje dalyvavusio krašto apsaugos ministro Juozo Oleko, pataisos yra teikiamos, siekiant užtaisyti šiuo metu esančius įstatyminius trūkumus, kurie neleistų kariuomenei laiku ir efektyviai reaguoti į galimas nekonvencines grėsmes, nepakankamai apibrėžia karių teises ir įgaliojimus vykdant karines operacijas, ir nepakankamai nustato atvejus ir sąlygas, kaip gali būti panaudojama visa kariuomenės turima ginkluotė.

Tam, kad siūlymai įsigaliootų, jiems dar turi pritarti Seimas, ir įstatymą pasirašyti Prezidentė.

„G-20“ ruošiasi atviram pokalbiui su V. Putinu

G20 susitikimas Meksikoje.

AFP/Scanpix nuotr.

Sydney (BNS) – Australijos išdinininkas Joe Hockey patvirtino, kad Vladimiras Putinas dalyvaus „Didžiojo dvidešimtuko“ (G-20) vadovų susitikime lapkričio mėnesį.

Australijos patvirtinimas, kad Rusijos lyderis dalyvaus viršūnių susitikime, pasirodė po to, kai Ukrainos prezidentas Petro Porošenka pasakė, kad susitiks su V. Putinu.

J. Hockey pridūrė, jog V. Putino dalyvavimo pageidavo JAV prezidentas B.

Obama, taip pat Vokietijos kanclerė A. Merkel.

Buvo abejota ar V. Putinas dalyvaus – dėl šešis mėnesius trunkančio ir daugiau kaip 3,3 tūkst. gyvybių pareikalavusio konflikto Rytų Ukrainoje. Nepritarimas jo dalyvavimui padidėjo po to, kai liepą Rytų Ukrainoje buvo numuštas keleivinis lėktuvas ir žuvo visi 298 jame buvę žmonės, tarp jų – 38 Australijos piliečiai ir gyventojai.

V. Putinas atitrauks kariuomenę nuo Ukrainos sienos

Maskva (ELTA) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas davė nurodymą, kad kariuomenė, esanti poligonoose Rostovo srityje, grįžtų į nuolatinio dislokavimo vietas. Tai spalio 12 d. pranešė Kremliaus atstovas Dmitrijus Peskovas.

Anot D. Peskovo, tokį nurodymą V. Putinas davė gynybos ministrui Sergejui Šoigu po įvykusio pasitarimo su RF saugumo tarybos nariais, kuriame buvo aptarta padėtis Ukrainoje.

„Omenyje turimi 17,6 tūkstančių kariškių, kurie vasarą dalyvavo pratybose Rostovo srities poligonoose“, – sakė Rusijos prezidento atstovas. Rostovo sritis ribojasi su Ukraina.

Ukraina ir Vakarų šalys ne kartą reišė susirūpinimą dėl Rusijos kariuomenės telkimo prie Ukrainos sienos. NATO duomenimis, vasarą Rusija prie Ukrainos sienos buvo permetusi daugiau kaip 40 tūkstančių kariškių.

V. Putinas paskelbė savo sprendimą likus kelioms dienoms iki savo kelionės į Milaną, kur spalio 16–17 dienomis vyks Azijos ir Europos viršūnių susitikimas. Numatoma, kad Rusijos prezidentas ten susitiks su Ukrainos prezidentu Petro Porošenka, taip pat kitų šalių vadovais, tarp kurių turėtų būti Vokietijos kanclerė Angela Merkel ir Prancūzijos prezidentas Francois Hollande.

Naujas smūgis pasaulinei kovai su Ebola

Washingtonas (BNS) – Texase vienai sveikatos apsaugos darbuotojai, kuri rūpinosi nuo Ebolos karštligės jau mirusiu pacientu, taip pat preliminariai diagnozuota ši liga.

Nuo metų pradžios nuo Ebolos karštligės septyniose valstybėse mirė daugiau kaip 4 tūkst. žmonių, nurodo Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) ir Jungtinės Tautos (JT).

Jei preliminarių testų rezultatai bus patvirtinti, minima pacientė Texase bus antras žmogus, kuriam Jungtinėse Valstijose diagnozuota ši liga, ir turbūt tai pirmas atvejis užsikrėtimo JAV teritorijoje – kitą dieną po to, kai JAV oro uostuose buvo pradėti tikrinti keleiviai iš epidemijos apimtos Va-

karų Afrikos.

Minima sveikatos apsaugos darbuotoja dirba ligoninėje, kurioje buvo gydomas Liberijos pilietis Thom Eric Duncan, miręs trečiadienį, spalio 8 dieną. T. E. Duncan buvo pirmasis žmogus Jungtinėse Valstijose, kuriam buvo diagnozuota Ebolos karštligė.

Sveikatos apsaugos darbuotoja, kuri juo rūpinosi, vilkėjo apsauginę aprangą, bet vis tiek užsikrėtė mirtinai pavojingu virusu.

Naujausias atvejis Teksase patvirtinta JT nuogaštavimus ir didėjančią susirūpinimą Jungtinėse Valstijose dėl Ebolos viruso, nuo kurio nėra jokio skiepo ar plačiai prieinamo gydymo.

Po Rusijos veiksmų – Suomijos reakcija

Helsinkis (ELTA) – Suomija reikalau, kad Rusija paaiškintų, kodėl jos kariniai laivai Baltijos jūroje trukdė dirbti suomių moksliniam laivui. Tai pranešė Suomijos gynybos ministras Carl Haglund.

Kaip pažymėjo ministras, Suomija turi išsiaiškinti Rusijos kariškių veiksmų motyvus. „Nemalonus atsitikimas, kurį reikia iširti. Mes turime pareikalauti Rusijos valdžios paaiškinimų, kad ateityje būtų išvengta tokių incidentų“, – sakė C. Haglund.

Apie incidentą tarptautiniuose vandenyse pranešė Suomijos aplin-

kos centras – Rusijos kariniai laivai trukdė Suomijos moksliniam laivui „Aranda“, kuriame buvo Švedijos hidrometeorologijos instituto specialistų, paimti mėginių netoli Gotlando salos.

Pirmasis incidentas įvyko dar rugpjūčio 2-ąją, kai Rusijos kariškiai du kartus pareikalavo, kad Suomijos mokslinis laivas pakeistų kursą. Rugpjūčio 2-ąją prie jo kelis kartus buvo priartėjęs Rusijos sraigtasparnis, o vėliau labai arti priplaukė Rusijos karinių jūrų pajėgų laivas.

ŠVENTADIENIS

Kardinolas L. Baldisseri apie įpusėjusį Sinodą:

„Sklandi kelionė“

EPA nuotrauka

Tikrai teigiamai galima apibūdinti pirmąją Vyskupų Sinodo darbo savaitę – įpusėjus Trečiajai neeilinei asamblėjai, vykstančiai Vatikane, kurioje diskutuojama apie šeimą. Taip sako Vyskupų Sinodo generalinis sekretorius kardinolas Lorenzo Baldisseri pokalbyje, kurį išspausdino dienraštis „L' Osservatore Romano“. Kardinolas pasakoja apie pasirengimą Sinodui, vaisingą intensyvių dienų darbą, ramią, atvirą atmosferą, būsimus kelionės etapus.

– Eminencija, tai pirmasis kartas, kai dalyvaujate Sinode po įvairių veiklų: apaštalinio nunciataus tarnystės įvairiuose pasaulio kraštuose, sekretoriaus pareigų keliose Vatikano dikasterijose – kaip sekasi?

– Šiek tiek jaudinausi, nes nors ir ne kartą dalyvavau Vyskupų asamblėjose, niekada nedalyvavau Sinode, tad negalėjau įsivaizduoti, kokia bus ši nauja patirtis. Galvojau, kad laukia sudėtingas ir nelankstus procesas, tačiau ne, Sinodas tai tokia pati asamblėja kaip ir kitos, be to, jai pasirengti padėjo daugybė profesionalių žmonių.

– Kiek laiko vyko pasirengimo darbai, kokiomis naujienomis pasižymi asamblėja?

– Dirbame jau daugiau nei metai. Nors formalių pokyčių nebuvo, pabandėme įvesti naują normų ir jų pritaikymo dinamiką – kuri gali būti nepaslanki arba lanksti, ir tai pasiteisino. Tarp naujovių, esminis ir reikšmingiausias pokytis, vykęs šiais mėnesiais – asmeninis popiežiaus dalyvavimas visuose sekretoriato tarybos susirinkimuose. Be to, salėje vykstančiose diskusijose supaprastinome daugelį formalumų, įvedėme ir italų kalbą, kuri ir Sinodo tėvams geriau pažįstama nei lotynų kalba. Tad tokioje neformalioje aplinkoje darbai galėjo vykti laisviau ir veiksmingiau.

– Tačiau girdisi ir kritikos informacijos pateikimo atžvilgiu: kad tai „šarvuotas“ Sinodas?

– Visiškai priešingai. Ir šia prasme procedūrą supaprastinome, orientuodamiesi į susitikimus su žurnalistais ir atskirų Sinodo tėvų duodamus interviu; atsisakėme santraukų formos, nes jos neatspindėjo pasisakymų: pradinis tekstas buvo susintetintas ir išplatintas, tačiau vėlesnė teksto versija, skelbiama salėje, gali būti koreguojama. Manau, kad taip geriau atspindimos diskusijos. Diskusijos, kurios, dar kartą pakartojau – iš tiesų vyksta laisvai, sklandžiai.

– Kaip praėjo ši savaitė?

– Dirbome sklandžioje, atviroje atmosferoje, kuri išliko tokia ir nuoširdžiai išsakytų skirtingų nuomonių akistatoje. Matėsi, kad visus veda didelė meilė Bažnyčiai kaip Dievo tautai, visi neabejotinai yra ištikimi mokymui, žvelgiantys gailestingu žvilgsniu į įvairias žmonių išgyvenamas situacijas. Iš klausėme pranešimų visų, kurie norėjo pasisakyti: 180 numatytų programoje ir 85 laisvų pasisakymų. Iš viso 265 pranešimai, skrupulingai laikantis numatyto laiko. „Turite šveicarišką laikrodį“, – sakė man popiežius. Tačiau diskusiją palengvino ir tai, kad 60 proc. pranešimų buvo pateikta iš anksto, tad buvo galima skirti laiko diskusijoms, kurios tikrai nebuvo dramatiškos, o rimtos ir konstruktyvios.

– Kas vyks toliau?

– Pirmadienį (spalio 13 d. – red.) išklausysime pranešimą, parengtą po diskusijų, po pietų mažesnės grupės ims rengti papildymus, kurie ketvirtadienį bus pristatyti Sinodo salėje. Tada bus rengiamas galutinis šios asamblėjos dokumentas – dar viena naujovė – dėl jo šeštadienį bus balsuojama ir jis bus įteiktas popiežiui. Šeštadienį bus paskelbta Sinodo asamblėjos žinia katalikams ir nutolusiems nuo tikėjimo žmonėms, atsižvelgiant į šiandienos vyrų ir moterų situaciją. Sekmadienį vyks Sinodo baigiamosios Mišios, kurių metu, dalyvaujant Rytų Bažnyčių vadovams bei visų pasaulio vyskupų konferencijų pirmininkams, šios asamblėjos dalyviams, palaimintuoju bus tas Džiovani Batista Montini, Paulius VI, kuris 1965 m. įsteigė Vyskupų Sinodą. Pirmadienį jau pajudėsime link eilinės Vyskupų Sinodo asamblėjos, kuri vyks po metų. Tęsdami sklandžiai, kaip ir iki šiol.

Parengė Dalia Žemaitytė
Bernardinai.lt

DATOS ir SUKAKTYS

Trečioji spalio savaitė

Spalio 13 d.

– 1845 m. gimė Silvestras Gimžauskas, kunigas, lietuviybės puoselėtojas, knygnešys. Palaidotas Lenkijoje, kapas nežinomas (mirė 1897 m.).

– 1873 m. gimė Mikas Petrauskas, vargonininkas, dainininkas (tenoras), dirigentas, pedagogas, kompozitorius ir kultūros veikėjas (mirė 1937 m.).

– 1917 m. Fatimoje keliasdešimt tūkstančių žmonių stebėjo Saulės stebuklą.

– 1923 m. Ankara tampa Turkijos sostine vietoje Stambulo.

Spalio 14 d.

Pasaulinė standartizacijos diena.

Pasaulinė organų donorystės diena.

Lietuva – Karaliaus Mindaugo vardo diena.

– 1962 m. Kubos krizės pradžia: JAV „U-2“ lėktuvas nufotografavo Kuboje įrengiamas sovietų branduolinio ginklo raketas.

– 1964 m. JAV pilietinių teisių judėjimo vadovas dr. Martin Luther King tampa jauniausiu Nobelio Taikos premiją gavusiu asmeniu. Tada jam buvo 35-ri.

– 1990 m. mirė Leonard Bernstein, amerikiečių kompozitorius, pianistas, dirigentas. Pirmasis JAV gimęs kompozitorius, pripažintas visame pasaulyje. Labiausiai žinomas kaip New York Philharmonic orkestro dirigentas ir miuziklo „Vestsaido istorija“ autorius (gimė 1918 m.).

Spalio 15 d.

Pasaulinė baltosios lazdelės diena

Lietuvoje pradėta minėti nuo 1992 m., Lietuvos aklujų ir silpnaregių sąjungai įstojus į Pasaulio aklujų ir silpnaregių sąjungą.

– 1880 m. baigta statyti Kelno katedra, kurios statybos užtruko net 632 metus.

– 1833 m. mirė Mykolas Kleopas Oginskis, kunigaikštis, diplomatas, Abiejų Tautų Respublikos politinis veikėjas, vienas iš 1794 m. sukilimo vadų, 1802 m. Vilniaus universiteto garbės narys, kompozitorius, populiarių Europoje polonezų, mazurkų autorius (gimė 1765 m.).

– 1943 m. mirė Stasys Šimkus, kompozitorius, chorų organizatorius ir dirigentas, muzikos publicistas, folkloristas, pedagogas ir muzikos visuomenininkas (gimė 1887 m.).

– 2001 m. monsinjoras Kazimieras Vasi-

liauskas, žymus lietuvių katalikų dvasininkas (gimė 1922 m.).

Spalio 16 d.

Pasaulinė maisto diena.

Tarptautinė boso diena.

Atmintina diena – Mažosios Lietuvos gyventojų genocido diena.

– 1793 m. mirė Marija Antuanetė, Prancūzijos karalienė. Ji buvo pirmoji mirties bausme (giljotinuota) nubausta karalienė (gimė 1755 m.).

– 1941 m. mirė Antanas Gustaitis, Lietuvos Karo aviacijos vadas, brigados generolas, aviakonstruktorius, 9 lėktuvų ANBO (akronimas – Antanas Nori Būti Ore) projektų autorius (gimė 1898 m.).

– 1947 m. mirė Balys Sruoga, Lietuvos poetas, prozininkas, dramaturgas, teatrologas, literatūros ir tautosakos tyrinėtojas (gimė 1896 m.).

– 1978 m. Karolis J. Voityla išrinktas popiežiumi. Jonas Paulius II. Po 455 –erių metų jis tapo pirmuoju ne itališkos kilmės popiežiumi. Oficialias popiežiaus pareigas K. J. Voityla pradėjo eiti po šešių dienų.

– 2006 m. į Lietuvą oficialiam vizitui atvyko Jungtinės Karalystės karalienė Elžbieta II.

Spalio 17 d.

Tarptautinė kovos prieš skurdą diena.

– 1529 m. Vilniaus Seimas paskelbė 9-metį Žygimantą Augustą Lietuvos Didžiuoju kunigaikščiu.

– 1902 m. įkurta Lietuvių demokratų partija.

– 1918 m. Lietuvos kariuomenės kareivinėse Vilniuje pirmą kartą sugiedotas Lietuvos himnas.

Spalio 18 d.

– 1523 m. Ona Jogailaitė, Lietuvos didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto sesuo, Stepono Batoro žmona (mirė 1596 m.).

– 1907 m. atidarytas Karalienės Luizos tiltas Tilžėje.

– 1911 m. gimė Julijonas Steponavičius, Vilniaus arkivyskupas (mirė 1991 m.).

– 1932 m. gimė Vytautas Landsbergis, lietuvių politikas, visuomenės veikėjas, meno, muzikos ir kultūros istorikas.

– 1971 m. mirė Leonas Bistras, Lietuvos valstybės ir karinis veikėjas, vienas iš aktyviausių tarpukario Lietuvos politikų (gimė 1890 m.).

Spalio 19 d.

– 1466 m. Lenkija ir Kryžiuočių ordinas sudarė II Torūnės taiką.

– 1882 m. gimė Vincas Krėvė-Mickevičius, lietuvių literatūros klasikas, profesorius, ministras (mirė 1954 m.).

– 1995 m. Vievyje atidarytas Lietuvos kelių muziejus.

JURGIS SUGINTAS IR JO DIENORAŠČIAI

Jauno lietuvio odisėja iš Vokietijos į Ameriką – 2

Kovo 30 d. – Vokietijoje pradeda visa kreivai eiti. Maisto normos tiesiog keisčiausiai kaitaliojamos ir tvarkingus vokiečius erzina. Vieną periodą duoda 12 kg duonos, gi sekantį dėl katastrofinio duoninių javų nedatekliaus jau tik 4, sviesto 200 g! Padorus žmogus turi aišku iš tokios normos gyvenamas netekti jėgų ir sveikatos, nekalbant jau apie darbą. Pasekoje to

Demonstracijos Dusseldorfe 1947 m. kovo 28 d. „Mes alkani“ „Mes nenorim kalorijų. Mes norim duonos.“

prasadėjo, ypač pramoniniuose rajonuose, bado demonstracijos – Dusseldorfe, Karsel, Ruhro krašte – kur dalyvauja dešimtatūkstantinės minios. Užtuot, kad padėtis taisytųsi, visa padėtis Vokietijoje vis blogėja. Taip ilgai būti vis tiek negali, ir gali baigtis kada staigia katastrofa.

Balandžio 6 d. – Taip ir atėjo Velykos. Kadangi taip vėl atvėso, tai ir aš persišaldžiau, galva sunkoka, sloga, net ir gerklė kažko netvarkoje. Pirmąją dieną tuoj po Priskėlimo esame pakviesti pas dėdę Sodaitį. Dėl blogos savijautos nėjau į bažnyčią. Velykos pas dėdę Sodaitį buvo gan kuklios. Šiemet net ir per Velykas daug kur silkelė buvo ant stalo, bet šiaip nieko. Aš po to nuėjau atsigulti ir paskui buvo kiek geriau. Po to nuėjau pas Grįžus, pas kuriuos buvo jų vaiko krikštynos.

Antra diena ir nekokia. Vėjuota, apsiniaukę, šaltas vėjas. Po pietų nuėjau pas dėdę Rufiną. Širdingai priėmė, ir net pavaišino. Žodžiu, šventės praleidome beveik normaliai ir rimtai, tik jau kiek kukliau.

Jurgis Sugintas (d.), UNRRA universiteto studentas. Miunchene, 1946 m.

Balandžio 9 d. – Gavau netikėtai smagų pakietą iš tetos Lilian, šį kartą su įvairiais gardumynais.

Taigi UNRROS universitetas suiro. (United Nations Relief and Rehabilitation Administration – red. past.) Vargu, kas bebus. Gal dar kaip nors ketvirtą semestrą ir baigsime. Tai būtų daug vargo ir darbo. Duodame prašymus į vokiečius, bet viskas privalo eiti per įvairias specialias komisijas. Stojančių daug, o žadama priimti tik nedidelis nuošimtis. Todėl vien formalumų tvarkymas užėmė gerą savaitę. Visur lakstyta, šen bei ten.

Balandžio 23 d. – Iš anglų zonos pradėta vežti „DP“ į Angliją. Kas savaitę išvežama po 3 000–4 000 žmonių. Viso busių vežama apie 100 000. Reikia laukti. Gal ir su mumis bus kas daroma. Gal veš į Kanadą. Kiti turi vilčių, kad gal net į US, nes yra pasiūlymų išnaudoti neišnaudotas kvotas ir priimti po 100 000 kasmet. Bet Senatas labai nepalankiai nusiteikęs. Kad bent leistų

tuos, kurie ten turi giminių. Mes užsirašėme ir į Argentiną.

Gegužės mėn. – Mūsų buvusiam UNRROS universitete nebeaišku. Vieni sako, kad veikianti dar bent technikos mokykla, nors atrodo, kad viskas užsidarys. Taip apsukresni studentai daro pastangas įgyti „vordiplomus“ ir pila iš peties. Reikia ir man pabandyti. Gal šis tas ir išeis.

Politikoje – tai neskaniai prisimenama nevykusi Maskvos konferencija. Šiaip vis daugiau ir daugiau kraštų pradeda suprasti komunizmo žalą ir prieš jį imtis priemonių. Prancūzijoje vėl ima kilti Generolas de Gaulle. Pietų Amerikoje, Brazilijoje, kompartija visai uždrausta. Nors konferencija išėjo niekais, bet tie durneliai džiaugiasi, kad ant galo Stalinas pasakęs, kad girdi „jis tikisi, kad vis dėlto susitaikymas bus pasiektas“. Reiškia, rodo „gerus norus“... durneliai, durneliai, o jie džiaugiasi.

Neramu darosi, kad Vokietijoje ūkis eina velniop. Juo toliau, tuo viskas sunkyn: 101 periode duodama tik 4 kg duonos, 150 g riebalų, 600 g mėsos. Taigi darosi liūdna. Tiesiog darosi nebesuprantama, nes karas jau 2 metai, kai pasibaigė.

Mūsų universitetas iširo... bet nevisai: pasirodo yra susidariusi „grupa“, kuri intensyviai dirba ir nori paruošti dar ketvirtą semestrą, tuo būdu gauti pusdiplomą, ir smarkiai dirba, ruošiasi egzaminams, nieko niekam nesakydami. Puolu ir aš prie darbo, bet tuoj atsikandu, nes darbo kalnai. Visa, kas praleista, reikia papildyti. Medžiagos nėra. Nieks nepadeda. Priešingai – tik trukdo. Vėl pakratau rankas. Bet terminas pratęsimas, nes ir „grupa“ dar nepabaigė. O gal vis tiek pabandyti. Išeis – neišeis, nieko čia daug nekainuoja. Tad ir vėl prie darbo... Ir dirbu.

Vienas egzaminas kitam lipa. Blogiausia su dalykais, kuriems ir darbus dar reikia pateikti. Labai blogai su medžiaga. Niekur nieko negalima gauti, nes visi ruošiasi ir skuba. Taigi nemalonus jausmas eiti egzaminų nepasiruošus arba visai silpnai, bet ką bedarysi – einu. Matematikos prisėjo važiuoti net į Regensburgą, nors ir nieko nemoku. Nuvažiuoju. Ūpas nekoks. Na, bet likimas padeda. Pirmą kartą gyvenime sprendžiau integralus ir diferencialus ir ką gi – viskas taip laimingai išėjo, kad jis net visai neklausinėjo ir „good“ pastatė. Na, tai taip ir varausi.

Blogai su maistu – valgykloje be kortelių neduoda, o kortelių neturiu. Kartą prieš vonią pasisvėriau nuogas ir nustebau – 61 kg. Na tai jau mažoka...

Tiesa, Sekminėms apturėjau ir malonių dalykų – pirma: kad mama gyva ir sveika ir mokytojauja Telšiuose; antra – kad manimi rūpinamasi dėl „affidavitų“. Tėvas gavo malonų laišką iš adv. Bagočiaus iš U.S. Dabar bereikia, kad tik Kongresas priimtų įstatymą dėl neišnaudotų kvotų ir juos suteiktų 400 000 „DP“.

Bus daugiau

Spaudai parengė Rimas Černius

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

**PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!**
www.draugas.org

Norėčiau pirkti LEICA
fotoaparata,
prašau skambinti
508-697-6602

Sukako 20 metų, kai į tėviškę sugrįžo prezidento Kazio Griniaus palaikai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Spalio 8-ąją sukako lygiai 20 metų nuo tos dienos, kai buvo įvykdyta Lietuvos prezidento Kazio Griniaus (1866–1950) paskutinė valia – amžinojo poilsio sugrįžti į Nepriklausomą Lietuvą, į tėviškę netoli Kazlų Rūdos esančioje Selemoje. Šalia gimtinės, maumedžių giraitėje, vadinamoje Mondžgire, jau 20 metų stovi iškilus marijampolietiško skulptoriaus Kęstučio Balčiūno sukurtas prezidento paminklas, kurio postamente yra urna su iš Čikagos 1994 metais parvežtais prezidento peļnais.

Į sukakties minėjimą susirinko gražus būrelis Kazlų Rūdos miestelyje esančios Kazio Griniaus gimnazijos mokinių, taip pat politikų, visuomenės veikėjų, kariškių, kitų svečių. Marijampolėje veikiančio prezidento K. Griniaus muziejaus direktorius Vytautas Grinius prisiminė, kad dar 1991 metų gruodžio 10-ąją grupė Lietuvos inteligentų parašė laišką Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui, ragindami imtis žygių sugrąžinti prezidento palaikus į Lietuvą.

Praėjo dar beveik treji metai, kol tai pavyko padaryti. Į Jungtines Amerikos Valstijas parvežti prezidento palaikų iš Lietuvos atskrido tuometis prezidentas Algirdas Brazauskas, tuometis Marijampolės rajono tarybos pirmininkas, vėliau Seimo narys Algis Rimas ir istorikas, visuomenės ir politikos veikėjas, Kovo 11-osios akto signataras Gediminas Ilgūnas. Šiandien nė vieno iš jų jau nėra tarp gyvųjų.

Urna su prezidento K. Griniaus palaikais buvo paimta iš Lietuvos tautinėse kapinėse Čikagoje buvusio kapo ir parskraidinta į Lietuvą. Iš pradžių prezidento atminimas pagerbtas Vilniuje, Seimo rūmuose, vėliau per Kauną palaikai grįžo į K. Griniaus

Prezidento atminimą pagerbė K. Griniaus gimnazijos gimnazistai.

A. Vaškevičius nuotraukos

aiškios ir visoje kalboje nėra nė mažiausios abejonės, kad Lietuva vėl bus laisva, nepriklausoma valstybe, nors Lietuvoje tuomet turbūt mažai kas tuo galėjo tikėti.

Kelių minučių kalboje K. Grinius teigia, kad bolševikų nereikia bijoti, kad tai „milžinas molinėmis kojomis – palis lietus, molis suminkštės ir milžinas klups“. Prezidentas aiškina, kad per laikotarpį nuo Pirmojo iki Antrojo pasaulinio karo Rusijos gyventojų skaičius dėl karų, epidemijų, kalėjimų ir lagerių beveik nepasikeitė, kad rusai nėra tokie baisūs ir neįveikiami, kaip mums atrodo.

„Tvirtai tikiu, kad sulauksime dienos, kai matysime rusus bėgant iš Lietuvos, ir tai bus jau ne pirmas kartas kai jie bėga. Bolševizmo užsimojimai nueis niekais, o mes tikrai turėsime žmonių, kurie Lietuvą vėl pastatys į Nepriklausomybės kelią. Visa tai bus, tik reikia ištvermės, drąsos, pasišventimo ir kantrybės“, – optimistiškai kalbėjo tada prezidentas.

Jo žodžiai buvo pranašiški, tačiau prirėikė dar keturių dešimtmečių, kol jie išsipildė. K.

Grinius laisvos Lietuvos nesulaukė, mirė Čikagoje 1950-ųjų birželio 4-ąją, ir taip jau sutapo, kad mirties išvakarėse jį aplankė būsimasis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, o apie tą susitikimą liudija išlikusi nuotrauka. Adamkų šeima daug bendravo su Griniaus, vėliau, po K. Griniaus mirties V. Adamkus palaikė ilgamečius šiltus santykius su K. Griniaus sūnum Liūtu, mirusiu 1989 metais Washington mieste.

Minint prezidento sugrįžimo sukaktį, prie jo paminklo kalbėjusi Seimo narė istorikė mokslų daktarė Irena Šiaulienė priminė svarbius prezidento žodžius – „už demokratiją kovoti niekada ne per anksti, gali būti tik per vėlu“. Ji pažymėjo ir tai, kad nors prezidentas buvo laisvamanis, jis gerbė visų tikėjimų žmones, mokėjo įsiklausyti, stengėsi suprasti. Net ir 1926-ųjų gruodžio 17-osios perversmo dieną (tą dieną prezidentui sukako 60 metų) jis tikėjęs, kad naujoji valdžia bus demokratinė, bet istorija parodė, kad buvo kitaip.

Minėjimo metu skambėjo liaudies dainos, kariškių salvės, susirinkusieji fotografavosi prie žvakių liepsnelėmis ir gelėmis šviečiančio prezidento paminklo. Kazlų Rūdos meras Vytautas Kanevičius sakė, kad ši vieta bus įtraukta į vadinamąjį „Valstybingumo kelią“ – 2018-aisiais, kai bus mini-

mas Nepriklausomos Lietuvos šimtmetis, su valstybingumu susijusios vietos bus ypatingai pažymėtos ir sutvarkytos, tad ir Mondžgirėje atsiras nauji takai, bus tvarkoma aplinka.

Artėjant 2018 metams, kai bus minimos šimtosios Valstybės atkūrimo metinės, į Lietuvos Vyriausybę kreipiasi nemažai žmonių ir organizacijų su siūlymu sugrąžinti ir K. Grinių pakeitusio prezidento Antano Smetonos palaikus iš JAV į Lietuvą. Dar 2010 metais buvo gautas oficialus A. Smetonos anūkų – 2012-aisiais mirusio Antano Algirdo bei Vytauto Juliaus Smetonų atsakymas, kad jie nesutinka su prezidento palaikų perkėlimu į Lietuvą, nes nėra garantijos dėl palaikų ramybės, be to, visa jų šeima – A. Smetonos žmona, vaikai ir kiti artimieji yra palaidoti JAV, o vieno ar dviejų žmonių pervežimas būtų skausmingas.

Šių metų vasarą, tikintis, kad artimųjų nuomonė dėl palaikų perkėlimo pasikeitė, per Lietuvos garbės generalinę konsulę Clevelande Ingridą Bublįenę vėl bandyta kelti šį klausimą, tačiau gautas tas pats atsakymas – palaikų, nuo 1975-ųjų besiilsinčių Knollwood mauzoliejuje, perlaidoti nesutinkama.

Vainikas nuo Lietuvos Seimo narių.

gimtine, tą vietą, kurioje jis norėjo ilsėtis tada, kai Lietuva bus laisva. Perlaidojimo iškilimėse Mondžgirėje tada dalyvavo ir prezidentas A. Brazauskas, ir K. Griniaus giminačiai, ir daugybė kitų svečių.

Dabar, praėjus 20 metų nuo tos dienos, susirinkusiųjų buvo nedaug, tačiau renginys išsiskyrė paprastu nuoširdumu – bruožu, kuriuo pasižymėjo ir pats prezidentas K. Grinius. Jo vardo gimnazijos gimnazistai paskaitė įdomių prisiminimų, muziejaus vadovas tolimas K. Griniaus giminaitis V. Grinius priminė prezidento biografiją, akcentuodamas jo demokratines pažiūras ir gydytojo veiklą – pats prezidentas savo atsiminimuose rašė, kad yra gydęs apie 100 tūkstančių žmonių.

„Giliai tikiu lietuvių tautos amžinybe. Aukščiausios lietuvių tautos dvasinės ir medžiaginės gerovės galima pasiekti tik laisvoje, nepriklausomoje demokratinėje Lietuvos Respublikoje“, – šie K. Griniaus žodžiai įrašyti prezidento paminklo postamente. Tai kartu ir įpareigojimas ateinančioms kartoms.

Labiausiai jaudinantis renginio monetos buvo įrašas kalbos, kurią K. Grinius pasakė Vasario 16-osios šventės proga 1950 metais Čikagoje. Mažiau kaip 4 mėnesiai buvo likę iki jo mirties, tačiau 83-ųjų metų amžiaus prezidento balsas tvirtas, mintys

Paminklą papuošė gelės ir žvakių liepsna.

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame **2014 m. rugsėjo mėn.** Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$34,140** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.
LF Vadovybė

- \$10** Barzdukas, Arvydas ir Daiva, VA (\$2,360); Eidukytė, Oreta, IL (\$90); Razma MD, Jr., Antanas G., IL (\$4,470); Šalčiūnas, Jeronimas, LT (\$435); Vertelkaitė, Agnė, IL (\$520).
- \$20** Budrys, Antanas ir Jūratė, AZ (\$2,251).
- \$25** Šlapkauskas, Algimantas ir Rugilė, IL (\$95); Tallat-Kelpša, Aušra M., IL (\$300).
- \$30** Railaitė, Neringa, CA (\$1,560).
- \$40** Kavalunas-Springer, Alicia, FL (\$40).
- \$50** Griškelis, Rimantas ir Regina, IL (\$6,150); Nitecki, Danutė E., CA (\$350).
- \$100** Anonimas, FL (\$4,300); Astrauskas, Ramūnas, (\$410); Boger, Donald Clarence ir Mary Weaver, CA (\$100); Chiapetta, Ričardas ir Taiyda, IL (\$345); JAV LB Centrinė New Jersey apylinkė, NJ (\$450); Kondratas, dr. Ramūnas A., (\$900); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$9,300); Kupčinskas, Dainora, MA (\$200); Limantas, Reda, MA (\$100); Praitis, Algis, NE (\$1,800); Sinkus, Raminta, IL (\$1,750).
- \$150** Bičkienė, Alina, IL (\$300).
- \$200** Klorė, Arvydas ir Birutė, CA (\$675); Lintakas, Aras R., IL (\$500); Oldak, Edward F. ir Kathleen G., NY (\$200).
- \$1000** Dambriūnas, Antanas, VT (\$1,000); Januta, Donatas, CA (\$11,200).
- \$30,000** a.a. Bagdonas, Vanda, FL (\$55,000) TESTAMENTINIS PALIKIMAS
(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę)

Sveikiname naujus LF narius:
Donald Clarence ir Mary Weaver Boger, CA;
Antanas Dambriūnas, VT;
Reda Limantas, MA;
Marija Triukaitė ir Paul Triukas, IL-
LF narystę savo anūkams padovanojo močiutė Alina Bičkienė, IL;
Maya ir Ariana Chiapetta, IL-
LF narystę padovanojo tėvai Ričardas ir Taiyda Chiapetta, IL.

Atminimo įnašais pagerbti ir įamžinti Lietuvių Fonde:
a.a. Vanda Bagdonas (FL) TESTAMENTINIS PALIKIMAS;
a.a. dr. Juozas Kazickas (NY) (aukojo: Edward F. ir Kathleen G. Oldak, NY).
Iš viso iki spalio mėn. gauta \$ 10,200.
a.a. John Sharelis (IL) (aukojo: Alicia Kavalunas-Springer, FL).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas LF įnašais - gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION
Fed. ID# 36-6118312

14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 – admin@lithfund.org – www.lithuanianfoundation.org

A † A
VACIUI LELIUI

iškeliavus į Amžinuosius namus, reiškiam gilia užuojautą žmonai ADAI LELIS, sūnui dr. ELIGIJUI su žmona ALE, anūkams JUSTUI, DARIUI, AUDRIUI ir MATUI, dukrai ALMAI JANKIENEI su vyru PAULIUMI, anūkams PAULIUI, DIANAI, MARIUI, visiems giminaičiams, artimiesiems ir draugams.

Pasaulio lietuvių centras

A † A
ROMUALDUI KRONUI

iškeliavus į Amžinuosius namus, reiškiam nuoširdžią užuojautą žmonai BANIUTEI MAŠIOTAITEI KRONIENEI, dukrai SIGITAI MITCHELL su vyru STEVE, anūku RICKY, a. a. sūnaus ROMO dukrai AUKSEI ir anūkei KAIRI, visiems giminaičiams ir artimiesiems.

Pasaulio lietuvių centras

**ATLANTIC
ExpressCorp.**

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmenis turto perkaustymą 1-708-599-9680

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

Chicago
Galos Drive 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-285-7701
Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 617-671-1155
Blommed 300 Touhy Rd. Mundee, IL 60060 Tel: 847-995-0670
Smiga 2819 83rd St. Downer, IL 60515 Tel: 630-422-9229
Excel Insurance 1110 W. Belmont Ave. Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-431-7919

Lithuanian Plaza 9821 S. Roberts Rd., Palms Hills, IL 60465 Tel: 708-596-8866
Kunigaikščių Užkarpas 6312 S. Halsted Ave., Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Ritec 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-956-7892
Always With Flowers 11381 D. S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0039
Eurus Deli 22 W. 535 Ashland Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-410-4700
Wonders of Nature 714 S. DuFallo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-750-1000

Lietuvos aukštųjų technologijų atstovai garbingai sutikti Akron, Ohio

Spalio 6 d. vakare susirinkusi Akrono miesto taryba pasveikino du aukštųjų technologijų atstovus iš Lietuvos: BioMe direktorę Kristiną Liesę ir ADPOS vadovą Marių Gudauskį. Jauni verslininkai įkūrė aukštųjų technologijų įmones, siekdami komercializuoti Kauno technologijos universitete sukurtus inovatyvius biomedicinines paskirties produktus.

Kristiną Liesę, Marių Gudauskį ir juos lydėjusią Lietuvos garbės generalinę konsulę JAV Ingridą Bublįenę miesto tarybai iškilmingai pristatė Akrono mero pavaduotojas ekonomikos plėtrai Samuel D. DeShazior, pabrėždamas šio vizito svarbą, kaip unikalios bendradarbiavimo tarp dviejų pažangių miestų – Kauno ir Akrono – pradžia.

„Prieš metus Kauno technologijos universitetas ir Akrono verslo inkubatoriaus vadovai pasirašė bendradarbiavimo memorandumą, kuriuo susitarė bendradarbiauti skatinant ir plėtojant inovacijas biomedicinos srityje, pritraukiant, plėtojant ir komercializuojant biomedicinos rinkai patrauklius produktus ir paslaugas. Šiandien mes su džiaugsmu sveikiname pirmuosius lietuvius, atvykusius čia pažinti JAV biotechnologijų rinką ir galbūt ateityje kurti Akrono miestui naujas darbo vietas“, – kalbėjo Ingrida Bublįenė. Lietuvos garbės generalinė konsulė Ohio ir žinoma JAV verslininkė nuolat rūpinasi, kad

stiprėtų Lietuvos ir JAV ekonominiai ryšiai. „Orientuodamiesi į mokslą, žmones ir jų ateitį, mes sukūrėme pažangų kaulo pakaitalą odontologinėms kaulo regeneracijos operacijoms. Ši medžiaga leis atstatyti trūkstamą žandikaulio kaulą dantų implantavimui atlikti. Apdovanotas kaip perspektyviausia technologinio verslo idėja LR, mūsų išradimas nutiesė tiltą į Akrono verslo akceleratorių. Todėl norime ypač padėkoti Akrono miesto mero pavaduotojui ekonomikos plėtrai S. DeShazior ir Akrono verslo inkubatoriaus gamtos mokslų skyriaus direktoriui R. E. Anthony už šiltą priėmimą ir atveriamas naujas galimybes. Mums garbė čia šiandien atstovauti Lietuvai“, – sakė svečiai iš Kauno. Sutikti plojimai jie kartu su miesto merijos ir tarybos nariais vėliau išvyko šventinės vakarienės, kurią savo dalyvavimu ypatingai pagerbė ir po sunkios stuburo operacijos sveikstantis miesto meras Donald L. Plusquellic. Būtent jo iniciatyva chemijos ir gumos pramonė garsėjęs Akronas šiandien tapo šiuolaikiniu biomedicinos ir inovacijų centru.

Primename, kad rugsėjo 17 d. Lietuvos Ūkio ministerijoje vykusiam renginyje „Inovatyvių verslų startas“ ūkio viceministras M. Skarupskas ir Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) direktorius A. Karlonas įmones BioMe ir ADPOS apdovanojo „Už perspektyviausias technologinio verslo idėjas“. Kartu jų vadovai gavo unikalią dovaną – vieno mėnesio trukmės verslo stažuotes biomedicinos technologijomis garsėjančiame „Akron Global Business Accelerator“ Akrono mieste (JAV).

LR garbės konsulato Clevelande info

Iš k.: Samuel DeShazior, dr. Robert Anthony, Kristina Liesė, Don Plusquellic, Marius Gudauskis, Ingrida Bublįenė ir Greg Cramer. Steven Kidder nuotr.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Amerikos lietuvių Romos katalikų Moterų sąjungai** sukanka 100 metų. Šia proga spalio 19 d. 11 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke vyks iškilmingos šv. Mišios, o po jų šventiniai pietūs ir meninė programa parapijos salėje. Meninę dalį atliks kanklių ansamblis „Gabija“. Kviečiame užsakyti vietas į šventinius pietus skambinant organizacijos pirmininkei Angelei Leščinskienei tel. 773-582-7452 arba į parapijos raštinę tel. 773-776-4600 Audrai.

■ **Spalio 18–19 dienomis Clevelande** rengiamos Lietuvių dienos. Šeštadienį, 7 val. v. Lietuvių namų viršutinėje salėje vyks dueto iš Lietuvos „Elle G“ koncertas. Sekmadienį 10 val. r. Šv. Kazimiero šventovėje bus laikomos šv. Mišios, o 1 val. p. p. Lietuvių namuose K. Glinskio teatras iš Jurbarko vaidins B. Pukelevičiūtės „Rimas pas Kęstutį“.

■ **Spalio 26 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.** Elizabeth lietuvių parapijos salėje (216 Ripley Pl. Elizabeth, NJ) svečiuosis K. Glinskio teatras iš Jurbarko su B. Pukelevičiūtės spektakliu vaikams „Rimas pas Kęstutį“. Bilietai – 10 dol., vaikams iki 2 metų – nemokamai. Prieš spektaklį galėsite pasivašinti karštais pietumis, kava ir sal-

dumynais. Visas pelnas skiriamas bažnyčios išlaikymui.

■ **Lapkričio 1 d. 6 val. v. rūbų dizainerė** Vilma Mare kviečia į savo parodą-instaliaciją „Eglė – žalčių karalienė“ galerijoje „The Foundry for Art Design + Culture“, 119 Remsen Street, Cohoes, NY. Daugiau informacijos apie dailininkę: vilmamare.com.

■ **Sekmadienį, lapkričio 2 d., 9:45 val. r.** Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje iškilmingomis šv. Mišiomis ir muzikine programa paminėsime Vėlines. Dalyvaus lektorių ir kantorių grupė, Amerikos lietuvių Romos katalikų sąjungos 20-toji kuopa bei parapijos choras, vadovaujamas Algimanto Barnišio. Visi kviečiami dalyvauti.

■ **Lapkričio 9 d., sekmadienį 12:30 val. p. p.** Lietuvių dailės muziejuje Lemonte vyks pianisto Edvino Minkštimo koncertas. Visus kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

■ **Lapkričio 23 d. po šv. Mišių Jėzuitų** koplyčioje Jaunimo centro moterų klubas kviečia visus į kavinę mielinų blynų pusryčiams. Prisidėkime prie lietuviškos salės gyvavimo.

Jūsų laukia „Draugo“ pietūs

Iškilmingi „Draugo“ pietūs ir grupės „Elle G“ koncertas vyks spalio 26 d., sekmadienį, Willowbrook Ballroom. Renginio pradžia – 12 val., pietūs – 1 val. p. p. Bilieto kaina – 65 dol. Pokylio metu neprenumeruojantys „Draugo“ turės galimybę užpildyti korteles ir 2 mėnesius gauti laikraštį susipažinimui nemokamai. Dalyvaukite mūsų šventėje! Skambinkite darbo valandomis administracijos tel. **773-585-9500**.

Spalio 25 d. 6 val. v. PLC Lemonte, Fondo salėje, Generolo T. Daukanto jūrų šauliai kviečia į vakaronę „Rudens balius“. Pagerbsime rudenį, šoksime, dainuosime ir žaisime. Mėgausimės viskuo, kas žmogui teikia džiaugsmą. Norinčius kviečiame švęsti gimtadienius, vardadienius, įvairius jubiliejus. Vakaro metu veiks loterija, vyks tradicinis vyno gėrimo konkursas. Maistas pagamintas mūsų šeiminkų. Gėrimai ant kiekvieno stalo, veiks baras. Šokiams gros ir dainuos L. ir A. Barnišiai. Dalis vakaronės pelno bus paskirta Lietuvos našlaičiams paremti. Visi laukiami. **Dėl vietų skambinti iki spalio 20 d. tel. 773-550-4609.**

KELIONĖ Į ALGIRDO LANDSBERGIO KELIONĘ

Nauja knyga apie rašytoją Algirdą Landsbergį

Ją galite nusipirkti „Drauge“

Algirdas Landsbergis (1924–2004) – žymus išeivijos rašytojas, dramaturgas, literatūros kritikas, humanitarinių mokslų profesorius, romano „Kelionė“ ir dramos „Penki stulpai turgaus aikštėje“ autorius.

Šiais metais leidykla „Naujasis lankas“ Kaune išleido knygą apie Algirdą Landsbergį – „Archyvai – Kelionė į Algirdo Landsbergio kelionę“. Knygos autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė. Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. **Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokeskis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)** Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knyga apžvelgia Algirdo Landsbergio gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje ir jo plačiašakį literatūrinį ir dramaturginį palikimą. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, laiškų, rankraščių

tekstais, Landsbergio dramų pastatymų vaizdais. Daug medžiagos paimta iš Maironio lietuvių literatūros muziejuje saugomo Algirdo Landsbergio archyvinio rinkinio.

Knyga skiriama Algirdo Landsbergio ir jo žmonos atminimui. 2014 metais sukanka 90 metų nuo Algirdo Landsbergio gimimo ir 60 metų nuo jo romano „Kelionė“ išleidimo. Literatūros mylėtojams puiki proga prisiminti svarbų lietuvių išeivijos rašytoją.

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems metams

Prenumeruokite sau,
savo vaikams,
draugams,
vaikaičiams!

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, Valstija, Zip _____

El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629

Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500